

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-10-28

Nr. (1.20-05)3-1069

ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija teikia svarstyti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – EĮ projektas), Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 69, 71, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo (toliau – EEĮ projektas), Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau visi kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai parengti sujungus su suinteresuotomis institucijomis ir (ar) Lietuvos Respublikos Vyriausybė derintus du įstatymų pakeitimo projektus Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 17, 20, 43, 44 ir 46 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46³ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai TAIS Nr. 22-13243) ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 46, 69, 71, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 72¹ straipsniu ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas TAP Nr. 22-1378).

Įstatymų projektai parengti reaguojant į neseniai įvykusius įvykius Lietuvos mažmeninėje nepriklausomo elektros energijos tiekimo rinkoje (2022 m. rugpjūčio 18 d. UAB „Perlas Energija“ informavo, kad nuo rugsėjo 1 d. stabdo savo, kaip nepriklausomo elektros energijos tiekėjo, veiklą) ir siekiant skubiai pakeisti galiojantį teisinį reglamentavimą, siekiant užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus.

EEĮ projektu siūloma nustatyti griežtesnius reikalavimus asmenims, siekiantiems gauti leidimą vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą. Toks asmuo turės neturėti pradelstų įsipareigojimų, susijusių su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, mokėjimų, pradėtų nemokumo, bankroto, reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūrų, turėti parengtą nepriklausomo tiekėjo veiklos rizikų valdymo planą bei užtikrinti, kad nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis negu 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio. Jeigu elektros energija bus tiekama buitiniams vartotojams, toks nepriklausomas elektros energijos tiekėjas (toliau – nepriklausomas tiekėjas) privalės turi turėti savo prievolių įvykdymo užtikrinimą buitiniams vartotojams patvirtinantį dokumentą – finansų įstaigos išduotą finansinę garantiją ar finansinį laidavimą (toliau – prievolių įvykdymo užtikrinimas). Prievolių įvykdymo užtikrinimu buitiniams vartotojams bus iš dalies kompensuojami nuostoliai, jeigu jų nepriklausomas tiekėjas, neįvykdys savo prievolių arba jas įvykdys netinkamai. Siūloma pavesti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – VERT) būti prievolių įvykdymo užtikrinimo naudos gavėja.

Atkreiptinas dėmesys, kad nepriklausomi tiekėjai, kuriems leidimas vykdyti nepriklausomo tiekėjo veiklą išduotas anksčiau, privalės iki 2023 m. gegužės 1 d. atitikti naujus reikalavimus ir gauti naują leidimą vykdyti nepriklausomo tiekėjo veiklą.

Taip pat EEĮ projekte siūloma sugriežtinti nepriklausomo tiekėjo veiklos priežiūrą – nepriklausomas tiekėjas turės pareigą kas ketvirtį teikti nustatytos formos ataskaitą, kurioje pateikiami duomenys, reikalingi nepriklausomo tiekėjo veiklos priežiūrai atlikti, pirmiausia skirti jo nemokumui įvertinti, ir kitą informaciją. Atsižvelgiant į tai, kad nepriklausomas tiekėjas, tiekiantis elektros energiją buitiniams vartotojams, turi turėti prievolių įvykdymo užtikrinimą, tokiam nepriklausomam tiekėjui taip pat nustatoma papildoma pareiga kas mėnesį VERT teikti nepriklausomo tiekėjo visų įvykdytų įsipareigojimų per praėjusius 3 mėnesius pajamų sumą pagal visas nepriklausomo tiekėjo su buitinais vartotojais sudarytas elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis pagrindžiančią informaciją.

EEĮ projekte siūloma, kad buitiniams vartotojams, nepasirinkusiems nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ir kuriems užtikrinamas garantinis elektros tiekimas, būtų taikomas reikšmingai mažesnis mokestis, kuris būtų apskaičiuotas remiantis ekonomiškai pagrįsta garantinio tiekimo sąnaudų apskaičiavimo formule ir siūloma mažinti iki šiol taikomą 1,25 koeficientą vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainai, susiformavusiai Lietuvos kainų zonoje, – siūloma nustatyti 1,15 koeficientą. Nebuitiniams vartotojams siūloma nekeisti esamo reguliavimo ir palikti tokį patį koeficientą (1,25).

Siekiant teisinio aiškumo, EEĮ projekte siūloma patikslinti nuostatas dėl vartotojo duomenų teikimo nepriklausomiems tiekėjams, kai vartotojas jau buvo pasirinkęs nepriklausomą tiekėją, tačiau vėliau, kai pasirinktas nepriklausomas tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją, vartotojui užtikrinamas garantinis tiekimas.

Taip siekiant VERT sudaryti galimybes subalansuoti galutinius elektros skirstymo ir (ar) perdavimo tarifus ir išvengti ženklų šių tarifų elektros energijos buitiniams ir nebuitiniams vartotojams svyravimų, atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatoriaus ir skirstomųjų tinklų operatoriaus patiriamas reikšmingas technologinėms reikmėms elektros energijos įsigijimo sąnaudas, siūloma nustatyti, kad VERT turi teisę priimti sprendimą dėl skirtumo, susidariusio tarp VERT nustatytų ir faktinių elektros energijos įsigijimo technologinėms reikmėms kainų, taip pat VERT nustatytų ir prognozuojamų elektros energijos įsigijimo technologinėms reikmėms kainų už likusį laikotarpį, kurį galioja nustatytos perdavimo ir (ar) skirstymo paslaugos kainos ir tarifai, bei pagrįstų sąnaudų, įvertinimo nustatant atskirą papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos.

Atsižvelgiant į EEĮ projekte nustatytus naujus reikalavimus nepriklausomų tiekėjų veiklai, toliau – EĮ projekte patikslinti nuostatas leidimo vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą galiojimo sustabdomo ar panaikinamo.

EĮ projekte siūloma įtvirtinti nuostatas, numatančias didesnę elektros energijos kainos dalinį kompensavimą (ne didesnę kaip 60 procentų galutinės elektros energijos kainos) buitiniams elektros energijos vartotojams, kuriems užtikrinamas elektros energijos garantinis tiekimas dėl to, kad jų pasirinktas nepriklausomas elektros energijos tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su elektros energijos vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį.

Atsižvelgiant į EEĮ projekte siūlomus pakeitimus, tikslinamos ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 nuostatos.

Detaliau Įstatymų projektais siūlomos kitos priemonės ir siūlomos nuostatos aptariamose Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis.

Įstatymų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Įstatymų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektams TAIS Nr. 22-13243 pastabas pateikė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, UAB „Elektrum Lietuva“, UAB „Ignitis“, AB „Ignitis gamyba“, Lietuvos nepriklausomų elektros tiekėjų asociacija, AB „Energijos skirstymo operatorius“, UAB „EGTO energija“, „Lietuvos verslo konfederacija“, VERT, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija. Įstatymų projektai patikslinti pagal pateiktas suinteresuotų institucijų pastabas. Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pateikti pridedamose derinimo pažymose. Lietuvos bankų asociacija, Lietuvos bankas, Lietuvos draudikų asociacija, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba pastabų dėl Įstatymų projektų neturėjo. Taip pat Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija darbo tvarka informavo, kad pastabų dėl Įstatymų projektų neturi.

Rengiant Įstatymo projektą TAP Nr. 22-1378 Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, įvertino Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022-08-04 išvadoje Nr. NV-2236 „Dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VII-1881 2, 7, 9, 69, 71 straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 72¹ straipsniu ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto (TAR Nr. 22-1377, TAP Nr. 22-1378) (toliau – Išvada) pateiktas pastabas, patikslino Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 46, 69, 71, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 72¹ straipsniu ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Įstatymo projektas ir jo lydimieji dokumentai Vyriausybei buvo pateikti Energetikos ministerijos 2022 m. liepos 22 d. raštu Nr. (1.20-05E)-3-1232 „Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto teikimas“.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas), 34 punktą, Įstatymo projektas darbo tvarka ir organizuojant pasitarimus elektroninėmis ryšio priemonėmis (TEAMS) buvo suderintas su visais suinteresuotais asmenimis, teikusiais pastabas, ir pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, neliko, todėl derinimo pažyma Vyriausybei nebuvo teikta. Susitikimas per TEAMS su VERT, AB „Energijos skirstymo operatorius“, UAB „Ignitis“ atstovais buvo suorganizuotas 2022 m. balandžio 12 d., o su Teisingumo ministerijos atstovais – 2022 m. gegužės 12 d. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektas Reglamento nustatyta tvarka buvo suderintas su visais pastabas teikusiais asmenimis, manytina, kad Įstatymo projektą derinti pakartotinai nėra pagrindo.

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – Teisės grupė) darbo tvarka pateiktą pastabą dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso pavadinimo patikslinimo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 46 ir 75¹ straipsniuose, patikslintas Įstatymo projekto pavadinimas ir jo lydimųjų dokumentų pavadinimai. Atsižvelgiant į Išvadoje pateiktas pastabas taip pat patikslintos Įstatymo projekto nuostatos ir papildytas Įstatymo projekto aiškinamasis raštas. Patikslintas Įstatymo projektas darbo tvarka suderintas su Teisės grupės specialistais.

Įstatymų projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė (patarėja Aušra Grėbliūnaitė, tel. +370 602 46 290, el. p. ausra.grebliunaite@enmin.lt, patarėjas Kęstutis Šukvietis, tel. +370 602 46 543, el. p. kestutis.sukvietis@enmin.lt, Energetikos ministerijos Energetinio saugumo grupės (vadovas Dainius Bražiūnas, tel. 8 699 07 102, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt) vyriausioji specialistė Janina Danaitienė, tel. 8 602 47 316, el. p. janina.danaitiene@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 3 lapai.
2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. , Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 69, 71, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 14 lapų.
4. Į Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 69, 71, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 16 lapų.
5. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.
6. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
7. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 69, 71, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 26 lapų.
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 19² ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 43, 44, 46, 69, 71, 75¹ straipsnių ir vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 46³ ir 72¹ straipsniais ir 71¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
9. Derinimo pažyma, 28 lapai.
10. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Finansų ministrė,
pavaduojanti energetikos ministrą

Gintarė Skaistė

A. Grėbliūnaitė, tel. +370 602 46 290, el. p. ausra.greblionaite@enmin.lt
K. Šukvietis, tel. +370 602 46 543, el. p. kestutis.sukvietis@enmin.lt
Janina Danaitienė, tel. 8 602 47 316, el. p. janina.danaitiene@enmin.lt

Enerģētiskās konkurētspējas grupas patarēje'

Austra Ailīnčaule

2022-10-27

Enerģētikas ministrijas
Teisēs ir personālo grupēs
kalbos redaktors

2022-10-27

Enerģētiskās konkurētspējas grupas patarēje'

2022-10-27

Enerģētikas ministrijas
Teisēs ir personālo grupēs
vairākoji speciālistē
Vaida Dumčiūtē

2022-10-27

Enerģētiskās konkurētspējas grupas
nr. speciālistē

2022-10-27

Enerģētikas ministrijas
Inga Zilēnē

2022-10-27

2022-10-27

2022-10-27